

[Indenrigsministeren]

foreslået, at kommunerne i fremtiden skal have fuld kompensation for alle nye udgifter, hvad jeg også talte om for et øjeblik siden. Det betyder bl.a., at statslige styrelser og lovgivning ikke skal kunne pålægge kommunerne udgiftkrævende foranstaltninger, uden at det koster staten penge til kommunerne.

Enkelthederne i lovforslagene drøfter jeg meget gerne under udvalgsarbejdet, og jeg håber, vi med tingets behandling af disse lovforslag vil kunne samles om målsætningen i regeringens politik, nemlig at få rettet op på vores økonomiske situation. For at det skal lykkes, er det nødvendigt, at kommunerne er med også i de kommende år, og derfor er jeg meget glad for at kunne sige, at vi er i gang med forhandlinger om dette, og at der er kommunekontaktudvalgsmøde igen på mandag kl. 15.

Forhandling

Lenger (VS):

Begrundelsen for, at man fra regeringens side ønsker at inddrage likviditet fra primærkommunernes side, var jo, at man ville hindre et yderligere offentligt eller privat forbrug. Det spørgsmål, som dette kunne få mig til at rejse, var, hvad regeringen egentlig ville have gjort, hvis disse penge ikke havde ligget i kommunerne i form af en likviditetsforøgelse. Havde man så lavet et indgreb over for de private lommer? For det ville jo være dér, de i givet fald ville have ligget. Det synes jeg er en af de mere interessante ting, når vi betragter indgrebet mod kommunerne. Et svar på det spørgsmål ville nemlig gøre det muligt for os at skelne mellem, hvad der er et led i en bestemt udvikling over for kommunerne, og hvad der er et led i regeringens samlede økonomiske politik. Som jeg tidligere har påpeget, synes jeg, at der ligger en modsætning i det.

Det centrale er, at der er sket mange store nedskæringer på det kommunale område, især i driftsomkostningerne, men også i anlægsudgifterne. Anlægsudgifterne er barberet ned til et minimum med stor skade på beskæftigelsen til følge, og det har sine konsekvenser, at man har gjort noget sådant. Uanset hvad man mener om den offentlige sektor, ligger det i en nedskæring i anlægsudgifterne, at det er noget, man kun kan gøre midlertidigt. Under anlægsudgifterne hører

bl.a. spørgsmål som vedligeholdelse og genanskaffelser, f.eks. at man indkøber nye busser til erstatning for gamle, eller at man vedligeholder skoler. Det er aktiviteter, som man kun kan udskyde nogle få år, før den manglende genanskaffelse eller den manglende vedligeholdelse viser sig som voldsomme stigninger på driftsudgifterne, og så giver det underskud alt i alt.

Derfor er en uændret aktivitet på anlægs siden umulig og fører til store udgifter i forbindelse med reparationer af busser eller huse, eller hvad man ellers har i kommunerne, og driften vil hurtigt overstige kapitalværdien af en anlægsudgift. Det er en af de forudsætninger, kommunerne har at planlægge under i de kommende år, og derfor kan det være tvivlsomt, om en uændret aktivitet og en uændret service også er det samme som det, ministeren forstår ved det, nemlig en uændret realværdi. Det mener vi ikke er tilfældet.

Vi synes, at de lyse udsigter for den kommunale økonomi er til at overse. Samtidig er det jo ikke bare teknik, men mennesker af kød og blod, dette drejer sig om. Bag de store ord og de mange tal, vi nævner her i dag, ligger der jo nedslidte plejehjem, der trænger til reparationer og istandsættelser, dårlige normeringer til vores ældre, nedskæringer på mad og legetøj i daginstitutionerne, lukkede sygehusafdelinger, et dårligt normeret og dårligt fungerende socialt system, et dårligt vedligeholdt vejnet og manglende udbygning af den kollektive trafik, for bare at nævne nogle enkelte eksempler, men eksempler, der i høj grad afspejler, at mange kommuner kører på utrolig lavt blus.

Derfor giver vi ikke ret meget for regeringens forsikringer om, at man med regeringens politik kan opnå det, der i øvrigt ville være bedre end nedskæringer, nemlig uændret aktivitet på trods af indgrebene. Vi tror ikke på, at det er det, der opnås med regeringens politik, men det ville dog være bedre, end at vi i 1985 oplevede endnu et år med nedskæringer.

Jeg tror, ministerens besvarelse af forespørgslen – og jeg vil i øvrigt takke for svaret – er alt for optimistisk. Ministeren siger bl.a., at man kan nok opnå, at udskrivningsgrundlaget vil vokse mere end priserne. Det tror jeg også, men det vil behøve nok også. Jeg har beskrevet sammenhængen mellem at have nogle år med nedkølede anlægsudgifter og